

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 5 mars 1908, kl. 3 e. m.

Memorial, angående bemyndigande för riksgäldskontoret att ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form af skattkammarväxlar.

Uti en till statsutskottet aflåten skrifvelse hafva fullmäktige i riksgäldskontoret anfört följande:

»Enligt § 74 i riksgäldskontorets reglemente skola riksgäldskontorets kontanta tillgångar, så vidt och så länge de icke behöfva användas för kontoret åliggande utbetalningar, insättas i riksbanken eller *hållas den allmänna rörelsen till handa*. Denna sin uppgift fyllde riksgäldskontoret förr på det sätt, att medel af ifrågavarande slag utlånades hufvudsakligen till enskilda bankinrättningar inom landet. Numera har denna utlåning till enskilda svenska bankinrättningar upphört. I stället har riksgäldskontoret under de senaste åren bemödat sig att hålla största möjliga tillgodohafvanden stående i utlandet, hvilka, efter hand som de behöft för verkställandet af riksgäldskontoret åliggande utbetalningar indragas, eller då extra ordinära behof af betalningsmedel på utlandet yppats, genom riksbankens förmedling ställts till den allmänna rörelsens förfogande.

Vid flerfaldiga tillfällen och i all synnerhet vid sådana tidpunkter, då dylika extra ordinära behof gjort sig gällande, har det visat sig vara till stort gagn, att riksgäldskontoret kunnat på ett verksamt sätt bispringa den allmänna rörelsen med utländska valutor. Denna erfarenhet har under den senaste tiden ånyo bekräftats.

Att riksgäldskontoret kunnat under de senaste månaderna, i den *Bih. till Riksd. Prot. 1908. 4 Saml. 2 Afd. 2 Häft. (N:o 2).*

utsträckning, som skett, underlätta den allmänna rörelsen genom att tillhandahålla utländska betalningsmedel, har berott af den tillfälliga omständigheten, att riksgäldskontoret under sistlidna juni månad i utlandet upptagit ett nytt större lån samt att de medel, som influtit för detta lån, ännu icke kommit till användning för därmed afsedda ändamål.

Det kan emellertid inträffa, att extra ordinära behof af betalningsmedel på utlandet franträda vid en tidpunkt, då riksgäldskontoret till sitt förfogande har hvarken disponibla utländska tillgodohafvanden till afsevärda belopp, ej heller någon lånerätt. Då dylika behof kunna oväntadt uppträda, och då bristande förmåga från riksgäldskontorets sida att underlätta den allmänna rörelsen genom att tillhandahålla utländska valutor kan medföra finansiella rubbningar af vidtgående omfattning, synes riksgäldskontoret böra sättas i stånd att, oberoende af kontorets lånerätt för andra ändamål, kunna i omförmälda afseende understödja den allmänna rörelsen.

Vid öfvervägande af de olika utvägar, som för vinnande af detta ändamål skulle kunna anlitas, hafva fullmäktige i riksgäldskontoret efter gemensam öfverläggning med fullmäktige i riksbanken och i full öfverensstämmelse med sistnämnde fullmäktiges enhälliga uppfattning kommit till det resultat, att den bästa utvägen vore, att fullmäktige i riksgäldskontoret erhöle bemyndigande att på framställning af fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande intill visst belopp riksgäldskontorets skuldförbindelser i form af skattkammarväxlar eller i annan form, i utländskt mynt.

Att åstadkomma någon utredning angående det belopp utländska betalningsmedel, riksgäldskontoret sålunda borde sättas i stånd att vid framdeles inträffande behof ställa till den allmänna rörelsens förfogande, låter sig af naturliga skäl ej göra. En år 1899 företagen utredning rörande *då* föreliggande extra ordinära behof af dylika medel slutade på ett belopp af omkring 25 millioner kronor. Med hänsyn därtill att näringslivet på de flesta områden under tiden sedan dess undergått en högst betydande utveckling, torde beloppet af ifrågavarande skuldförbindelser icke böra sättas lägre än till 40 millioner kronor. Löpetiden för skuldförbindelserna torde icke böra öfverstiga två år. De närmare bestämmelserna rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m. torde böra vid hvarje förekommande fall fastställas genom aftal mellan fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret.

På grund af hvad sålunda anförts tillåta sig fullmäktige i riksgäldskontoret värdsamt hemställa, att statsutskottet ville hos Riksdagen söka

utverka att i § 76 af riksgäldskontorets reglemente intages ett så lydande tillägg:

Fullmäktige äga att på framställning af fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form af skattkamarväxlar eller i annan form intill ett belopp af 40 millioner kronor i utländskt mynt med en löpetid af högst två år; erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m. träffas genom öfverenskommelse mellan fullmäktige och fullmäktige i riksbanken.»

Enligt ett vid skrivelsen fogadt utdrag af protokoll, hållet vid gemensamt sammanträde af fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret den 2 januari 1908, hafva samtliga fullmäktige i riksbanken, efter föredragning af nämnda skrivelse, uttalat, att de funno det framställda förslaget synnerligen lämpligt och att de för sin del ville i allt ansluta sig till den i skrivelsen uttalade uppfattning.

Detta ärende har, på grund af öfverenskommelse mellan statsutskottet och bankoutskottet, öfverlämnats till behandling af sammansatt stats- och bankoutskott.

Utskottet har tagit i öfvervägande de synpunkter, som legat till grund för det af fullmäktige i riksgäldskontoret i öfverensstämmelse med fullmäktiges i riksbanken enhälliga uppfattning framlagda förslaget; och i anslutning till detta förslag hemställer utskottet,

1:o) att Riksdagen må bemyndiga riksgäldskontoret att på framställning af fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form af skattkamarväxlar eller i annan form intill ett belopp af 40 millioner kronor i utländskt mynt med en löpetid af högst två år äfvensom att genom öfverenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser, rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m.

I händelse Riksdagen bifaller hvad sålunda blifvit af utskottet föreslaget, hemställer utskottet vidare,

2:o) att statsutskottet må erhålla uppdrag att föreslå de stadganden i riksgäldskontorets reglemente, som af beslutet kan blifva en följd.

Stockholm den 5 mars 1908.

På det sammansatta utskottets vägnar:

F. C:SON WACHTMEISTER.
